

ONDOKUZUNCU KEİPA GENEL KURULU

Doc.: GA19/LC19/REC60/02

Küreselleşme: KEİPA Üyesi Ülkeler için Güçlükler ve Fırsatlar Hakkında

TAVSİYE 60/2002*

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi yeni milenyumda açık, evrensel ve kanuna-dayalı global mimari üzerine kurulu çağdaş ulusların oluşması için uluslararası toplumun ortak sorumluluklarını paylaşır, çok-yönlü süreçlerin faydalarını mümkün olduğu kadar geniş alana yayarak, barışa, istikrara ve refaha yönelik bir işbirliği içerisinde adil ve dürüst sivil toplum inşasını sağlar.
2. Küreselleşme tüm ülkelere ve halklara hem fırsatlar hem de güçlük getirir. Ülkelerin mevcut ekonomik ilişkileri küreselleşmeye yönelik değişmesi ve gelişmesi için ortak niyeti, coğrafi yakınlık ve karşılıklı menfaatlerin yanı sıra geleneksel bağlar ve ekonomilerin bütünleyici doğasından kaynaklanan avantajların etkin kullanımı için fırsatlar yaratır. Güçlük ise, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin eşit katılımıyla ortaya çıkan sorunlara çözüm bulmanın ve menfaatlerinden faydalanmanın yanı sıra küreselleşmeyi daha etkin ve yoğun bir sürece dönüştürmektir.
3. Asamble, küreselleşmenin, ekonomik işbirliği ve barış, istikrar ve güvenliğin tesisine olumsuz etkileri olan sınır ötesi suçların artışını tetikleyebileceği konusundaki yaygın endişeyi tamamen paylaşır. Bu bağlamda, KEİPA, suç, terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı, yolsuzluk, para aklama, yasa dışı göçmenlik ve insan kaçakçılığı ile ilgili tavsiyelerini tekrar hatırlatmakta ve uygun davranılmadığı takdirde bölgesel entegrasyon sürecine istikrarsızlık getireceği ve sosyal, ekonomik ve siyasi gelişimi tehlikeye atacağını vurgulamaktadır. Buna ilaveten, KEİPA, terörizmin her şekil ve etkinlikte masum insanların hayatına karşı en yaygın ve tehlikeli tehdit olduğu bilinciyle, uluslararası çapında terörizme karşı siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel stratejilerin geliştirmesine desteğini bildirmektedir.
4. Asamble, Karadeniz Ekonomik İşbirliği'ni, Karadeniz bölgesinde aktif bir bölgesel ekonomik işbirliği mekanizması olarak, üye ülkelerinin ve daha geniş anlamda Avrupa ve global topluma entegrasyonu için, iyi niyet, ortaklık ve anlayış gibi asil prensiplere dayalı olmanın bir önkoşul olduğunu vurgular. Farklılıkların ve ayrılıkların giderilmesinde ve ayrıca katılımcı ulusların ortak ilgi ve hedeflerinin birleştirilmesi ve belirlenmesinde, uluslar için daha büyük birliktelik ve sinerjiyi teşvik edecek projeler ve programlar geliştirerek önemli bir rol oynar. Avrupa

* *Raportör*: Mr. Boris Ralchev, Komisyon Başkan Yardımcısı – Bulgaristan

13 Haziran 2002 tarihli Asamble müzakeresi (bk. Doc.:GA19/LC19/REP/02), Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu'nun 10 2001'de Bükreş'te müzakere ettiği "Küreselleşme: KEİPA Üyesi Ülkeler için Güçlükler ve Fırsatları"; *Raportör*: Viktor Dalakyan – Ermenistan)

13 Haziran 2002 tarihinde Asamble tarafından Tiflis'te kabul edilen metin

Birliđi'nin genişleme sürecinin bazı KEİPA ülkelerini içine almış olması, siyasi, ekonomik ve sosyal reform zorunluluklarını güçlendirmede belirgin önem taşır.

5. KEİPA, Daha Bütünsel, Etkin ve Yaşayabilir Bir KEİ Ortaklığına Doğru Gelecek İçin KEİ Ekonomik Gündeminin, yeni milenyumun, ekonomik entegrasyon ve sürekli kalkınma, iletişim, teknoloji, tarım gelişimi, iş boyutları, yönetim, suçun önlenmesi vs gibi konular da dahil olmak üzere KEİ ülkelerine getirdiği büyük güçlükleri belirlemiş olduğunu memnuniyetle ifade etmiştir.
6. Parlamenter Asamble, KEİPA ülkelerinin, yeni dünya düzeninin zorluklarıyla baş edebilmek için kapsamlı tedbirler alma konusunda elde ettiği başarıları takdir etmekte ve ekonomik kalkınma, demokratikleşme, siyasi istikrar ve sosyal bütünleşme ilerleme kaydedildiğini belirtmektedir. Yine de, uluslararası veya bölgesel organizasyonlara karşı ekonomik ve siyasi yükümlülüklerden kaynaklanan değişik uygulamalara, politikalara ve kanuni çerçevelere sahip olan Karadeniz bölgesindeki ekonomilerin farklılığı, bir dereceye kadar, entegrasyon sürecini geciktirmektedir. Buna ilaveten, var olan değişken siyasi ortam, çözümlenmemiş sorunlar, düşük yaşam standartları ve çok sayıda mülteci, ekonomik faaliyetlerin normal akışını tehdit etmekte ve bölgesel ekonomik işbirliği sürecinden tamamen faydalanmasını engellemektedir.
7. Parlamentolar ve parlamenterler, demokrasi temsilcileri olarak, küreselleşme sürecinin düzgün akışına katkısı olan halkın endişelerini ve isteklerini duyurma sorumluluğunu taşımaktadırlar. Genel gelişim ve ilerleme için gerekli kanunları, kuralları ve düzenlemeleri yapmak demokratik toplumların temel direği olan ulusal parlamentoların öncelik görevidir. Daha fazla parlamenter katılım, entegrasyon sürecinin daha geniş olarak anlaşılmasına ve desteklenmesine yardımcı olacaktır.
8. Asamble, KEİPA üye parlamentoları arasındaki etkileşimin ve bunların, GAİG, OAG ve Royaumont Süreci gibi bölgesel ve alt-bölgesel teşkilatlar ve girişimlerin yanı sıra, Avrupa Parlamentosu, NATO PA, AGİT PA, AKPM, PAB, BDT PA, BAB Asamblesi vs. gibi uluslararası tanınmış organizasyonlar ile olan ortaklıklarının, sosyo-ekonomik durumun düzeltilmesi ve demokratik ilkeleri uygulatan ortak politikalar geliştirilmesinde olumlu katkılar getireceğine inanmaktadır.
9. Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin onuncu yıldönümünün eşinde Asamble, üye ülkelerin sadece birlikte yarının güçlüklerinin üstesinden gelebileceğini göz önünde bulundurarak, KEİPA ve KEİ esas dökümanlarında belirlenen hedefleri ulaşmak ve insanların barışçı, istikrarlı ve müreffeh bir dünyada uyumlu bir şekilde birlikte yaşamağı öngören siyasi irade ve görüşünü gerçekleştirebilmek için ellerinden gelen tüm gayretleri göstermeyi beyan etmektedir.
10. **Bu nedenlerle Asamble, KEİPA üyesi ülkelerin parlamentolarına ve hükümetlerine aşığıdakileri yapmalarını tavsiye eder:**
 - i. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Şartı'nda, KEİ Zirve Deklarasyonları'nda, Tavsiyeleri'nde ve Kararları'nda ve KEİ Dışişleri Bakanları'nın dökümanlarında belirlenen taahhütlerin ve prensiplerin gerçekleştirilmesini sağlamak için açık, sağlam ve etkili girişimleri desteklemek;
 - ii. ekonomik refahı ve halklarımızın yaşam kalitesini iyileştirerek, ülkelerin kalkınmasını destekleyerek ve demokrasiyi güçlendirerek daha geniş ekonomik

entegrasyon sağlamak yoluyla küreselleşmenin menfaatlerinin azami derecede kullanmak için mümkün olan her tedbiri almak;

- iii. siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarı geliştirmek için kapsamlı bir program olarak “Daha Bütünsel, Etkin ve Yaşayabilir Bir KEİ Ortaklığına Doğru Gelecek İçin KEİ Ekonomik Gündemi”nin etkili bir şekilde uygulanması için KEİ ve İlgili Kurumları ile yoğun ortaklıkları sürdürmek;
- iv. KEİ boyutlarının – Teşkilatı, Parlamenter Asamblesi, İş Konseyi, KTKB ve UKAM – çevre, organize suç, uluslararası rekabet, yatırımlar, serbest ticaret, sosyal zorluklar vs. gibi ulusal ve global problemlere ortak prensipler ve çözümler arama sürecine tam katılımını sağlamak ve bu açıdan, Proje Geliştirme Fonu, Yatırım Girişimi, Enerji Pazarı Projesi ve Sınır-Geçişin Kolaylaştırılması ile ilgili son KEİ girişimlerini teşvik etmek;
- v. Avrupa, bölgesel veya alt-bölgesel yapılar daha etkin ilişkiler ve çalışma irtibatları kurmak için çerçeveyi geliştirmek, kurumsal çerçeveyi güçlendirmek için onların deneyimlerini ve uzmanlıklarını Karadeniz bölgesinde uygulamak;
- vi. KEİ çerçevesi içerisinde çok-yönlü projelerin gerçekleştirilmesi için engelleyici hükümleri kaldırmak veya değiştirmek amacı ile ulusal kanunları gözden geçirme ve *Avrupa Hukukuna (aquis)* uyum sağlama sürecini devam ettirmek;
- vii. ekonomik ilişkileri derinleştirmeyi ve global konular hakkında deneyim alışverişi yoluyla daha yüksek bir derecede entegrasyon geliştirmeyi ve etkili yasal ve düzenleyici çerçeveler yaratmayı hedefleyen hayat önem taşıyan bölgesel konular üzerinde odaklanarak ulusal hükümetler ve uluslararası kurumlar arasında işbirliğini teşvik etmek;
- viii. entegrasyon sürecinde rol alan aktörler arasındaki diyalogu sağlamlaştırmak hususunda ulusal parlamentoların ve parlamenterler yapılarının rolünü artırmak için çabaları birleştirmek, bölgenin yanı sıra ulus devletler için de daha iyi menfaatler ve fırsatlar yakalayabilmek amacıyla katılımcı demokrasiyi güçlendirerek sivil toplumun daha fazla katılımını teşvik etmek;
- ix. KEİ Serbest Ticaret Alanı kurmak ve daha geniş Avrupa ve global alanlara entegrasyon için uygun hazırlık tedbirlerini almaya devam etmek;
- x. ülkelerin etkili bir şekilde ortak projeler ve programlar uygulayabilme kapasitelerini geliştirmek için yasal ve düzenleyici mekanizmaları Avrupa ve global standartlara yaklaştırmaya devam etmek;
- xi. ekonomik kalkınma ve gelişme aşamalarındaki uçurumu daraltmak, bölgesel entegrasyon ve demokratik kalkınmayı geliştirmek konusunda birbirlerine yardım edebilmeleri için ülkeler arasındaki ekonomik ve sosyal politikaların koordine edilmesi ve birbirlerine yaklaştırılmaları yönünde çalışmak;
- xii. bölgesel entegrasyon sürecine katılan ülkelerin tam bir ekonomik potansiyelini gerçekleştirmek için bölge içinde entegrasyon sürecini kolaylaştırıcı ve ticari ve ekonomik işbirliğini destekleyici olan, ülke bazında devam eden reform sürecini desteklemek;
- xiii. bölgede mevcut olan anlaşmazlıkların, uluslararası düzeyde kabul edilmiş normlar içerisinde barışçı çözümlerine ulaşmak için kesin çaba göstermek,

bölgedeki ekonomik süreci hızlandırmak ve yeni milenyumun zorluklarının üstesinden gelebilmek için bölgenin potansiyelini tümü ile kullanmak;

xiv. suç, terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı, yolsuzluk, para aklama, yasa dışı göç ve insan kaçakçılığının her çeşidini engellemek, saptamak, cezalandırmak ve yok etmek için her çabayı göstermek ve etkili ve özel tedbirlerin onaylanmasını teşvik etmek, bu açıdan, KEİ Katılımcı Devletlerin Hükümetleri arasında Suç ile özellikle de Organize Şekliyle Savaşmada İşbirliği ile ilgili Sözleşme'de ve müteakip Protokol'de yer alan hükümleri uygulamak;

xv. ortak KEİ faaliyetlerinde bilgi sağlayarak deneyimleri karşılıklı olarak paylaşmak amacıyla global zorluklara yeni yaklaşımlar ile ilgili bölgesel ve bölgeler-arası toplantılara daha faal olarak katılmak ve, aynı zamanda, Karadeniz bölgesel işbirliğini, uluslararası topluluklar tarafından hazırlanmış yeni kavramlar ve unsurlarla zenginleştirmek;

xvi. entegrasyon ve daha geniş ortaklıkların geliştirilmesi ile ilgili öncelikli alanlarda yenilerini imzalamak ve uygulamanın yanı sıra mevcut ikili ve çok-yönlü dökümanların da tam ve uygun kullanımını gerçekleştirmek;

xvii. bölgesel kalkınma ve işbirliğinin sağlamlaştırılması ve entegrasyonu kavramını taşıyan bugüne kadar kabul edilmiş olan tüm Asamble Tavsiyeleri'nin uygulanışını dikkatle takip etmek;

11. **Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni, işbu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya **davet eder**.